

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
освітнього компонента
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
підготовки магістра

Луцьк – 2026

**Силабус освітнього компонента «РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА
У СФЕРІ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»** підготовки магістра

Розробник: доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки і торгівлі Павлов К.В.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Олена ПАВЛОВА

**Силабус затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі
протокол № 7 від 09.01.2026 р.**

Завідувач кафедри

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компотна

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	С Соціальні науки, журналістика та інформація, спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини, за освітньо-професійною програмою Економіка довкілля і природних ресурсів Другий (магістерський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів ECTS 120/4		Рік навчання 2
		Семестр 3
ІНДЗ: немає		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88год
Мова навчання	Консультації 8 год	
	Форма контролю: залік	
	Українська	

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові: Павлов Костянтин Володимирович

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: професор

Посада: професор кафедри економіки і торгівлі

Контактна інформація: +38097 283 08 08, pavlov.kostiantyn@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента.

Силабус вибіркового освітнього компонента «Регіональна економічна політика у сфері природокористування» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти другого (магістерського) рівня

Регіональна економічна політика у сфері природокористування за спрямованістю передбачає управлінський вплив і є складовою державної регіональної політики, державної економічної політики, а також соціально- економічної політики розвитку регіонів. Регіональна економічна політика реалізується на регіональному та внутрішньо-регіональному рівнях і включає систему цілей і завдань у сфері управління соціально-економічним розвитком регіонів та територіальних утворень на ринку природокористування.

2. Мета і завдання освітнього компонента

Метою є формування системи знань щодо розміщення і територіальної організації продуктивних сил України, аналізу стану і визначення головних напрямків регіонального розвитку економіки в умовах ринкових відносин, а також екологічних знань, мислення та свідомості економістів в напрямі ефективного управління природними ресурсів.

Є вивчення теорії розміщення продуктивних сил і регіональної економіки та надання здобувачам освіти необхідних знань щодо новітніх тенденцій розвитку цієї галузі науки, формування у них умінь і практичних навичок при вирішенні практичних питань стосовно розміщення продуктивних сил, з урахуванням демографічних, соціальних та екологічних факторів, засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

3. Soft skills.

Освоєння освітнього компонента «Екологічна економіка» сприятиме отриманню таких Soft skills як критичне мислення, цифрова грамотність, командна робота, крос-функціональна комунікація, гнучкість і адаптивність.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Тема 1.Предмет, методи і завдання освітнього компонента	11	1	2	8	0	О,Т,Р. 10 балів
Тема 2.Закономірності, принципи і фактори розміщення продуктивних сил та територіальна організація господарства природних ресурсів	12	1	2	8	1	О, Т ,Р ДБ. 10 балів
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства . Ринок природних ресурсів та його структура.	12	1	1	8	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ. 10 балів
Тема 4. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики.	12	1	1	9	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ. 10 балів
Тема 5. Природний та трудовресурсний потенціал України	12	1	1	9	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ 10 балів
Тема 6. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення.	12	1	1	9	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ 10 балів
Тема 7 Економічний моніторинг і система екологічної інформації.	12	1	1	9	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ. 10 балів
Тема 8.Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища	12	1	1	9	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ. 10 балів
Тема 9. Зовнішньоекономічні зв'язки та їх роль у розвитку продуктивних сил регіонів України	12	1	2	9	1	О, Т ,Р ДБ. РЗ 10 балів
Тема 10. Інституціональні структури забезпечення організації регулювання сфери природокористування	12	1	2	9		О, Т ,Р ДБ. РЗ 10 балів
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, П – презентація роботи; Р – реферат, О-опитування, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання

У процесі виконання самостійної роботи здобувач освіти, використовуючи знання теоретичного матеріалу та набуті прикладні навички за фахом, має продемонструвати здібності до науково-дослідної роботи і вміння творчо мислити та вирішувати актуальні науково-прикладні завдання. Метою самостійної роботи є набуття здобувачами вищої освіти практичних навичок щодо засвоєння знань з теорії розвитку інфраструктури ринку природних ресурсів, управління діяльністю підприємств у сфері природокористування, формування напрямів регіональної політики у сфері природокористування.

Самостійна робота здобувача освіти (СРЗО) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами освітнього компонента.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача вищої освіти Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Здобувачі вищої освіти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, карантин, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Політика щодо академічної доброчесності Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо дедлайнів та перескладання Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бали). Обов'язковою є присутність здобувача вищої освіти на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Уся література, яку здобувачі вищої освіти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

V. Підсумковий контроль

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та умінь синтезувати отримані знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

Із освітніх компонентів, де формою контролю є залік, оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом.

Порядок проведення заліку повинен бути визначений у силабусі.

Питання на залік.

1. Теорії економічного розвитку регіонів відносно їх місцезнаходження.
2. Економічні закони та закономірності розміщення господарства

3. Принципи та фактори розміщення природних ресурсів.
4. Структурний аналіз розміщення продуктивних сил природного середовища.
5. Глобалізація та регіоналізація як закономірності розвитку сучасної економіки
6. Класифікація та економічне оцінювання природних ресурсів
7. Сутність і принципи використання природно-ресурсного потенціалу території.
8. Мінеральні ресурси галузей промисловості.
9. Природні ресурси сільськогосподарського виробництва.
10. Природно-рекреаційні ресурси України і регіональна політика
11. Динаміка чисельності та складу населення і регіональна політика
12. Природний приріст населення та міграційні процеси
13. Особливості формування та розселення сільського та міського населення
14. Зайнятість населення та державна політика зайнятості
15. Регіональний розвиток міжгалузевих комплексів в Україні
16. Паливно-енергетичний комплекс України і регіональна політика
17. Гірничо-металургійний комплекс і регіональна політика.
18. Машинобудівний комплекс України і регіональна політика.
19. Військово-промисловий комплекс і регіональна політика
20. Комплекс хімічної індустрії України і регіональна політика.
21. Будівельний комплекс України і регіональна політика.
22. Комплекс галузей виробництва непродовольчих товарів
23. Комплекс соціальної інфраструктури України.
24. Особливості розвитку та розміщення основних галузей сільського господарства
25. Продовольчий комплекс і регіональна політика
26. Основні проблеми та перспективи розвитку АПК України
27. Адміністративно-територіальний поділ та економічне районування України
28. Економічне районування України і регіональна політика
29. Економічне районування на сучасному етапі
30. Методи економічного обґрунтування територіально-комплексного розвитку і розміщення виробництва

Шкала оцінювання

Оцінювання результатів складання підсумкового контролю у вигляді заліку здійснюється у порядку, передбаченому прийнятою в Університеті системою контролю знань за 100-бальною шкалою з переведенням у лінгвістичну оцінку.

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60-100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені силабусом, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1-59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Долішній М.І., Кравців В.С. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети України. ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. НАН України»; наук. ред.– Львів, 2018. – 157 с.

2. Гавкалова, М. В. Грузд, Т. А. Власенко, В. І. Мельник, Г. М. Шумська. Управління проектно-орієнтованими організаціями : навч. посібн. – Харків : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 505 с.

3. Жаліло Я. А. Проблеми формування інклюзивного розвитку регіонів України в умовах європейської інтеграції. Регіональна економіка. 2018. №3(89). С. 10-20. URL: http://re.gov.ua/doi/re2018.03.010_u.php.

4. Конституція України. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. Дата оновлення: 07.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 03.12.2019).

5 Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2027 року: проект постанови Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/base-law/grom-convers/elektronni-konsultatsiyi-zgromadskisty/proekt-postanovi-kabinetu-ministriv-ukrayini-pro-zatverdzhennya-derzhavnoyistrategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-period-do-2027-roku/>.

6. Incera, AC Universities, students and regional economies: a symbiotic relationship?. Regional studies., 2021.

7.. Henrysson, M. The Role of Institutions in Creating Circular Economy Pathways for Regional Development. Journal of environment & development. Volume30, Issue2, 2021. Page149-171

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

2.Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

3.Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

4.Державна служба статистики URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

5.Інформаційні ресурси у цифровому репозиторії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>

6. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>.